

Herziening VAR-wuo in VAR-loon voor kraamverzorgster is terecht I

Instantie	Rechtbank Noord-Nederland, 09-08-2016 nr. LEE 15/2501
Zaaknummer(s)	LEE 15/2501
Datum uitspraak	09-08-2016
Belastingjaar/tijdvak	2015
Trefwoorden	ondernemer, gezagsverhouding, dienstbetrekking, AWBZ, zorg in natura
Rubriek	Arbeid, loon en resultaat
Wetsartikelen	Wet IB 2001 - art. 3.8, Wet IB 2001 - art. 3.156, Wet IB 2001 - art. 2.14
ECLI	ECLI:NL:RBNNE:2016:3783
Brondocumenten	Rechtbank Noord-Nederland 9 augustus 2016, nr. 15/2501
Auteur	dr. D. Molenaar
NTFR	2016/2982
Datum publicatie NTFR	15-12-2016

Samenvatting

Belanghebbende is kraamverzorgster. Zij verricht haar werkzaamheden voor een kraamcentrum. Dit centrum is eindverantwoordelijk voor de door belanghebbende verrichte kraamzorg en contracteert met de zorgverzekeraars. Belanghebbende heeft geen zelfstandig declaratierecht. De inspecteur heeft de voor 2014 aan belanghebbende afgegeven VAR-wuo herzien in een VAR-loon. De rechtbank is van oordeel dat deze herziening terecht is. Belanghebbende bezit onvoldoende zelfstandigheid ten opzichte van het kraamcentrum. Zij is zelfs volledig afhankelijk van het kraamcentrum. Er is sprake van een gezagsverhouding, van loon en van een persoonlijke verplichting tot het verrichten van arbeid. De rechtbank verwerpt ook het beroep op het vertrouwensbeginsel. De gepubliceerde modelovereenkomsten inzake zzp'ers in de zorg zien in de eerste plaats op thuiszorg in natura en niet op kraamzorg. Ook als partijen de letter van de modelovereenkomsten volgen, kan de feitelijke invulling hiervan toch met zich meebrengen dat sprake is van een dienstbetrekking, aldus de rechtbank. Bij de goedkeuring is bovendien aangegeven dat geen oordeel wordt gegeven over de fiscale kwalificatie van de inkomsten voor de inkomstenbelasting. De overeenkomsten hebben alleen werking in de sfeer van de loonheffingen. Met betrekking tot het beroep op het gelijkheidsbeginsel is de rechtbank van oordeel dat belanghebbende niet voldoet aan haar bewijslast aannemelijk te maken dat haar werkzaamheden onder dezelfde voorwaarden worden verricht als de werkzaamheden van de personen waarop de modelovereenkomsten van thuiszorg in natura zien, zodat ook dat beroep faalt.

(Beroep ongegrond.)

Commentaar

Het is best vreemd, want als ik een kraamverzorgster bij jonge ouders thuis bezig zie, komt die op mij enorm zelfstandig over. Eigen materialen gebruiken, zelf besluiten over tijden en manier van werken en geen enkele sturing van bovenaf. Het lijkt mij echt een zelfstandig beroep, waar geen kraamcentrum aan te pas komt om werkgeversgezag uit te oefenen, dus om de kraamverzorgster bij te sturen en eventueel ander werk te laten doen. Toch concludeert de rechtbank in r.o. 19 wel dat het kraamcentrum dat werkgeversgezag zou hebben. Ik begrijp dat niet als je naar de praktijk kijkt.

Volgens mij zijn de kwaliteitseisen voor iedereen in de kraamzorg het allerbelangrijkste, zowel voor het kraamcentrum, de zorgverzekeraar als voor de kraamverzorgster zelf. Die laatste heeft daarvoor een opleiding gevolgd en een diploma gehaald, en het is logisch dat ze zich aan de richtlijnen moet houden, want anders doet ze haar werk niet goed. Dat is voor elke

kraamverzorgster hetzelfde, zelfstandig en in dienstbetrekking, en daarom mogen die kwaliteitseisen naar mijn mening in deze kwestie geen onderscheidend criterium zijn.

Verder vind ik het vreemd dat het contract met de zorgverzekeraar zo'n belang krijgt in de beoordeling. Uiteraard heeft een kraamverzorgster in haar eentje geen contract met een zorgverzekeraar, want die heeft geen zin om met allemaal losse kraamverzorgsters te maken te hebben. Dus loopt het via het kraamcentrum, want dat is overzichtelijker. Maar de kraamverzorgster heeft pas werk en inkomen als zij gevraagd wordt voor een nieuwe bevalling en die ook wil doen, hetgeen ervoor zorgt dat er feitelijk dan telkens nieuwe opdrachtgevers zijn.

Het ligt er dus maar helemaal aan hoe je naar het werk van een kraamverzorgster kijkt. De Belastingdienst en rechtbank doen dat op hun manier, ik vind dat het ook anders kan, zoals ik beschreven heb. En dat is momenteel een van de indringende kwesties in de maatschappij, want met de VAR-wuo zijn er veel zelfstandigen ontstaan naar wie je op deze twee manieren kunt kijken. Beschermend volgens het arbeidsrecht waarin er vrij snel sprake is van een arbeidsovereenkomst met werknemersverzekeringen óf vrijer als ondernemers die zelf bepalen hoe en wanneer ze werken en met hoeveel intensiteit. Dat laatste heeft veel goeds gebracht, want die ondernemers komen niet muurvast te zitten, zoals veel werknemers op latere leeftijd, maar het heeft als schaduwzijde dat er ook werkloosheid of arbeidsongeschiktheid zonder inkomensvoorziening kan ontstaan. Het huidige kabinet komt hier onderling niet uit en heeft de handhaving van de Wet DBA uitgesteld tot 2018. Voor de komende verkiezingen zal deze richtingstrijd een onderwerp zijn dat aan de kiezers zal worden voorgelegd.

Deze kraamverzorgster moest in ieder geval 'om' in deze kwestie, want van haar is de VAR-wuo ingetrokken en zij is als werknemer in dienst getreden van het kraamcentrum. Geen ondernemersvoordelen meer, maar wel de bescherming van de cao en de werknemersverzekeringen. Volgens deze uitspraak is ook van ruim honderd andere kraamverzorgsters de VAR-wuo ingetrokken, maar ik weet niet of die ook allemaal een baan hebben gekregen. De kans daarop is echter wel groot, want er worden nog net zo veel kinderen geboren, dus het werk moet worden gedaan.

[1]Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Datum: 13-12-2019

Bron: <https://www.ndfr.nl/NTFR/Details/NTFR2016-2982>

Copyright - Sdu - Alle rechten voorbehouden.